



UKA 2017/22
09. oktober 2017
Aaja Chemnitz Larsen

Namminersorlutik Oqartussat missingiummut uunga isumaqataanissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut Siunnersuut. Kalaallit Nunaannut Pinerluttulerinermik Inatsisip allangortinnissaa pillugu Inatsisissatut Siunnersuut (Killiligaanngitsumik eqqartuussat allallu inissineqartarnerat)
(Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut, Isumaginninnermut Inatsisinillu atuutsitsinnermut Naalakkersuisoq)

Inuit Ataqatigiit ukiuni arlalinni Inatsisartuni Folketingimilu Kalaallit Nunatsinni nakkutigineqartussanngorlugit eqqartuunneqartunut inissiiveqalernissaata qulakkeerneqarnissaa sorsuutigaat. Taamaammallu parnaarussivimmi nutaami matoqqasumik immikkoortortalimmi nakkutigineqartussanngorlugit eqqartuunneqartut namminneq nunagisaminni inissineqarsinnaalernerat qilanaaraarput. Maannalu Herstedvesterimi nakkutigineqartussanngorlugit eqqartuunneqarsimasunut, nuussinnaaneq nammineerluni qinigassaavoq, kingornalu aalajangernerup allangortinneqarsinnaaneranut periarfissaqassaaq.

Pineqaatissiinerni nakkutigineqartussanngortinneqartut innuttaasunut ilaalersitseqqinnissaat pingaarnertut siunertaavoq. Taamaaliornermili katsorsaaneermik, suliaqartinneqarnissamik, ilinniartinneqarnissamik peqqinnissamullu neqerooruteqarnissamik neqerooruteqarnissaaq tunngavissaavoq, tassanissaaq tarnikkut ikiorsiivigineqarsinnaaneq pitsaasuusaaq. Ullumikkut pineqaatissinneqarsimasut 40 procentii isertitsivimmeereerneramik kingorna pinerluuteqaqqittarput. Taamaammallu Justitsiministeriap Naalakkersuillu akunerminni akisussaaffimmik erseqqissumik avitseqatigiissimanissaat pisariaqarpoq.

Inuit Ataqatigiit Folketingimi 2012-ip kingorna atoqateqarnissamik kajuminnginnerulersitsisumik katsorsaatiniq atuinnermut tunngasunik apeqqutiniq arlalinnik saqqummiussisarput, tamakkuninngami isertitsivimmiitinneqartunut atuinerup kingunipiloqarsinnaanera ilerasuutigineqarmat. Taamaammallu nakorsaatit atoqateqarnissamik kajuminnginnerulersitsisut atorneqarnerisa kinguneri ataavartumik alaatsinnaaneqassapput. 2016-imi kalaallit isertitsivimmiitinneqartut taamatut katsorsarneqarput, ukiumilu tassani aamma Kalaallit Nunaanni isertitsivinniittut pingasut taamatut katsorsarneqarput.

Atoqateqarusussutsip appartinnissaa anguniarlugu nakorsaatip atorineqarnissaata pineqaatissinneqarnermi atortussanngortinneqarsinnaavoq imaluunniit iperagaanissamut iisartagarineqarnissaannik piunasaqaatitut atuuttussanngortinneqarsinnaavoq. Atoqateqarusussutsip appartinnissaa anguniarlugu nakorsaatip atorineqalinnginnerani nakorsamit malinnaavigineqarluni aqunneqarnissaa piunasaqaataavoq. Inuit Ataqatigiit isumaqarput nakorsaatip nutaanik atorineqaqqilinnginnerani nuna tamakkerlugu nakorsamit malinnaavigineqartumik aqunneqartumillu isumannaarinneqqaartoqartariaqartoq pineqaatissinneqarnikkut nakorsaammik atuisussanik takkuttoqannginnerani. Taamaammat Naalackersuisoqarfik suleqatigalugu nuna tamakkerlugu sulisoqarnikkut ilisimasatigullu isumannaatsumik nakorsaatip pineqartup nakorsamit malinnaavigineqartumik aqunneqartumillu atorineqarsinnaanera nukissaqarfigineqarsinnaanersoq isumannaqqaarsimasariaqarpoq.

Peqqinnissaqarfimmut aningaasartuutit qaffannissaat ilimagineqartoq Naalackersuisut siunnersuummut tunngatillugu oqaaseqarnerminni oqaatigaat. Inuit Ataqatigiinnut pingaaruteqarpoq isumannaassallugu akiliisussaataitanermik pisussaaffiup parnaarussiviup nutaap ammarneqarnissaa sioqqullugu paasineqareersimassasut peqqinnissaqarfimmilu aningaasartuutit taakku sunik nassataqarnerat pillugu erseqqissaasoqarsimanissaa.

Pineqaatissinneqarsimasunut atugassarititaasut eqqartortarpagut pingaaruteqarporli kanngutsaatsuliorfigineqarsimasut eqqaamassallugit taavalu kanngutsaatsuliornerit pinerlunnerillu allat pinaveersartinneqarnissaat unitsilluinnarneqarnissaallu qanoq ililluta angusinnaanerlugu eqqartuisarnissaq.

Nuummi parnaarussivissaq 2019-imi ammarneqassasoq naatsorsuutaavoq, tamannalu aamma inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini erseqqissumik allanneqarsimasariaqarpoq.